

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
PROJESİ)

PAZARLAMA VE PERAKENDE

NAKLİYAT SİGORTASI

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. NAKLİYAT	3
1.1. Nakliyat Sigortaları	4
1.1.1. Temel Kavramlar	5
1.1.2. Sigortalanabilir Nakliyat Menfaatleri	7
1.1.3. Emtia Nakliyat Sigortası	7
1.1.4. Kıymet Sigortası	9
1.1.5. Tekne Sigortası	10
1.1.6. C.M.R Sigortası	10
1.1.7. Yerli Klozlar	10
1.2. Nakliyat Sigortası Uygulamaları	14
1.2.1. Karşılanmış Risklerle İlgili Örnekler	14
1.2.2. Olumsuz Örnekler ve Zararları	14
1.2.3. Referanslar (Müşteri Portföyü)	16
1.2.4. Maliyet/Fayda Karşılaştırması	16
UYGULAMA FAALİYETİ 1	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	21
2. NAKLİYE SİGORTASININ RİSKLERİ	21
2.1. Nakliye Riziko Bedeli	21
2.1.1. Sigorta Fiyatı ve Prim Bedeli	22
2.1.2. Ek Teminatlar	25
2.1.3. Örnek Hesaplamalar	27
UYGULAMA FAALİYETİ 2	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
CEVAP ANAHTARLARI	34
KAYNAKÇA	35

AÇIKLAMALAR

KOD	343FBS010
ALAN	Pazarlama ve Perakende
DAL/MESLEK	Sigortacılık
MODÜLÜN ADI	Nakliyat Sigortası
MODÜLÜN TANIMI	Nakliyat Sigortası; para ile ölçülebilir her türlü mal veya kıymetin, bir nakil aracıyla bir yerden bir başka yere taşınması (nakledilmesi) sırasında doğabilecek çeşitli tehlikelere (rizikolara) karşı bir prim (sigorta ücreti) karşılığında güvence (teminat) altına alınmasına yönelik olarak hazırlanmış öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Nakliyat Sigortası Poliçesi satmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Nakliyat sigortası satışına müşteriye ikna edebilecek ve poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz. Amaçlar: 1. Nakliyat sigortası yaptırmada müşteriye ikna edebileceksiniz. 2. Nakliyat sigortası poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Büro, Bilgisayar, Yazıcı, İnternet, Poliçe
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen; modül sonunda sizin üzerinizde ölçme aracı uygulayacak, modül ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek, değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Nakliyat sigortası, bir yerden diğerine yapılan taşıma sırasında gerek taşıt araçlarının, gerekse taşınan malların uğrayabileceği hasarları güvence altına alır. Diğer sigorta dallarında belirli bazı rizikolar olmasına karşılık, nakliyat sigortasında taşıt aracına ya da mallara zarar verebilecek çok çeşitli rizikolar vardır.

Nakliyat Sigortaları, genel olarak ticaret ve özellikle deniz ticareti ile yakında ilişkili bir sigortacılık dalıdır. Nakliyat sigortalarının ticaretle yakın ilişkisi ise; bu sigorta dalına uluslar arası bir nitelik kazandırmıştır.

Nakliyat hasarları, birçok bakımdan, diğer sigorta dallarına ilişkin hasarlardan farklılık gösterir. Her şeyden önce koşulları ve türleri açısından bu sigorta dalı çok değişiktir; ayrıca, hasarın, hem nedeninin hem de miktarının belirlenmesi, çoğu kez, özel uzmanlık gerektirir.

Bu modül ile nakliyat sigortası satışına müşteriyi ikna edebilecek ve poliçe bedeli hesaplayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Nakliyat sigortasının yaptırması konusunda müşteriye ikna edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sevgili öğrenci, bu faaliyet öncesinde şu araştırmaları yapmalısınız

- Nakliyat sigortalarının yaptırılması bir zorunluluk mudur? Araştırınız.
- Nakliyat poliçelerinde kullanılan özel şartların (klozların) amacı nedir? Araştırınız.
- Emtia nakliyat (yük) sigortalarının fiyatlandırılmasında rol oynayan etkenler nelerdir. Araştırınız?
- Tekne sigortalarının fiyatlandırılmasında rol oynayan etkenler nelerdir? Araştırınız.

Araştırma çalışmanız için çevrenizdeki firmaları gezerek edindiğiniz bilgileri, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşmanız ve onların düşüncelerini almanız gerekmektedir.

1. NAKLİYAT

Nakliyat sigortasının konusu taşıt araçları (kasko sigortası) olabileceği gibi taşınan mallar (kargo sigortası) da olabilir.

Resim 1.1: Hasar

- **Kasko Sigortası:** Taşıt araçları sigortasıdır. Deniz ve nehir taşıt araçları kasko sigortası, kara motorlu ve motorsuz taşıt araçları kasko sigortası ve hava sigortası olmak üzere üç kasko sigortası türü vardır.

- **Kargo Sigortası:** Taşınan malların güvence altına alınmasına yönelik bir sigortadır. Kendi içinde üçe ayrılır:
 - Ham madde, yarı mamul ve mamul stoklarının ve tam ürünlerin kargo sigortası
 - Yolcu, eşya ve kargo sigortası
 - Kıymetli eşya (kıymetli kâğıtlar, banknot, kupon, altın, gümüş vs. kıymetli taşlar, inci, her çeşit pul koleksiyonlar vs.) kargo sigortası.

1.1. Nakliyat Sigortaları

Nakliyat sigortasının sigortalıları, endüstri işletmeleri, ithalatçılar, ihracatçılar, nakliye işletmeleri, bankalar ve eşya gönderen gerçek kişilerdir.

Nakliyat Sigortası; para ile ölçülebilir her türlü mal veya kıymetin, bir nakil aracıyla bir yerden bir başka yere taşınması (nakledilmesi) sırasında doğabilecek çeşitli tehlikelere (rizikolara) karşı bir prim (sigorta ücreti) karşılığında güvence (teminat) altına alınmasına yönelik olarak hazırlanmış öğrenim materyalidir.

Nakliyat Sigortasının Başlıca Çeşitleri Şunlardır:

- İç Nakliyat Sigortası
- Kara Nakliyatı Sigortası
- Nehir Nakliyat Sigortası
- Deniz Nakliyat Sigortası
- Hava Nakliyat Sigortası

Bunlardan en yaygın olanları iç nakliyat sigortası ile deniz nakliyat sigortasıdır.

- **İç Nakliyat Sigortası:** Demiryolu, posta, motorlu ve motorsuz taşıt araçları ile taşınan malları; yangın, infilak, yıldırım, hırsızlık, haydutluk, kaybolma, kaza, doğal afet, köprü ve yıkılması gibi rizikolardan doğacak hasarlara karşı güvence altına alınır.

Resim 1. 2: Yolcu Otobüsü

- **Deniz Nakliyat Sigortası:** Sigorta kapsamına, gemi (tekne), yapılmakta olan gemi, taşınan mallar (hammadde, yarı mamul ve mamul), navlun, deniz övüncü ve avarya paraları, yolcu taşıma ücreti, malların teslimiyle elde edileceği umulan sigortası bir kasko sigortası, malların sigortası ise bir kargo sigortasıdır. Sigortacı, aksi kararlaştırılmadıkça, sigortanın altında bulunduğu rizikoların yol açacağı bütün hasarları sigorta güvencesi altına almak zorundadır. Bu durum nakliyat sigortasında rizikoların genelliği ilkesinin bir sonucudur.

Nakliyat Sigortasının Türleri

- Emtia(mal) Nakliyatı Sigortası
- Kıymet Nakliyatı Sigortası
- Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortası
- Tekne Sigortası
- Marina, Tersane ve Gemi Onarımcıları Yasal Sorumluluk Sigortası olmak üzere beş ana bölüme ayrılır.

1.1.1. Temel Kavramlar

Sigortanın temel kavramları şunlardır:

➤ Sigortanın Başlangıcı ve Bitişi:

Nakliyat sigortası, sevk konusu emtianın nakledilmek üzere teslim alınması veya yüklenmesi anında başlar, nakliyat süresince devam eder ve boşaltma yerinde alıcısına teslim edildiği anda sona erer.

➤ Sigorta Bedelini Oluşturan Unsurlar:

- Malın fatura değeri
- Ödenmiş navlun (nakliye ücreti)
- Ödenmiş sigorta ücreti (prim)
- Gümrük v.s. masrafları
- %10 kar payı

Yukarıda sigorta bedelini oluşturan unsurlar (malın fatura değeri ile o mal için yapılan masraflar) aynı zamanda sigortalının sevk konusu mal (emtia) üzerindeki menfaatini gösterir.

Malın fatura bedeli dışındaki diğer masraf ve değerler, ancak sigortalının önceden bildirmesi kaydıyla sigorta bedeline dâhil edilebilir.

➤ Aşkın Sigorta:

Sigorta bedelinin, sigorta konusu emtia değerinden yüksek olmasıdır. Herhangi bir hasar durumunda emtia değerini aşan kısım geçersiz sayılır. Yani emtianın gerçek değerinden fazla olan kısmı ödenmez.

Örnek:

Emtia Değeri : 8.000 YTL

Sigorta Bedeli :10.000 YTL

Tam Hasar (Per Total) olursa,

Ödenecek Hasar Miktarı : 8.000 YTL'dir.

➤ Eksik Sigorta:

Sigorta bedelinin, sigorta konusu emtia değerinden düşük (eksik) olmasıdır. Herhangi bir hasar durumunda hasar veya tazminat, sigorta bedelinin emtia değerine oranı kadar ödenir. Kısaca hasar, eksik bildirilen bedel oranında eksik ödenir.

Örnek:

Emtia Değeri	:10.000 YTL
Sigorta Bedeli	:8.000 YTL
Gerçekleşen Hasar	:5.000 YTL olursa,
Sigorta bedelinin/Emtia değerine oranı: %80 olduğundan,	
Ödenecek Hasar	:5.000 YTL'nin %80'i = 4.000 YTL'dir.

➤ Satış Sözleşmesi:

Ticaret işlemini oluşturan sözleşmelerden ilki satış sözleşmesidir. Bu sözleşme, mal ve sevkiyatla ilgili (malın cinsi, miktarı, fiyatı, ödeme şekli, teslim yeri ve zamanı v.b.) bilgileri içerir. Satış sözleşmeleri en çok;

- F.O.B ve F.A.S : (Gemi bordasında/Küpeştesinde teslim ve gemi yanında teslim)
- C.&F : (Fatura değeri ve Navlun-Variş limanına kadar navlun ödenmiş olarak teslim)
- C.I.F : (Fatura değeri, Sigorta Ücreti ve Navlun-Variş limanına kadar navlun ve sigorta ödenmiş olarak teslim) olarak üç şekilde düzenlenmektedir. Ancak buna benzer değişik türleri de mevcuttur.

• Navlun Sözleşmesi:

Navlun gemiye alınan malın bütünüdür. Navlun sözleşmesi; taşıyan ile taşıtan arasında yapılan ve taşıyanın bir ücret karşılığında yükün denizyolu ile bir yerden başka bir yere taşınmasını yükümlendiği bir sözleşmedir.

Resim 1. 3: Deniz Taşımacılığı

➤ Muafiyet:

Police teminatı kapsamındaki bir hasarın ödenmesi sırasında sigortalının üzerinde kalan kısmına muafiyet denir. İki türlü muafiyet vardır.

- Tenzili Muafiyet: Meydana gelen hasarın policede belirtilen “muafiyet miktarı düşüldükten sonra kalan kısmının ödeneceğini gösterir.
- Entegral Muafiyet: Meydana gelen hasar policede belirtilen muafiyet miktarını aştığında hasarın tamamının ödeneceğini, yalnızca muafiyet miktarının altında kalan hasarların ödenmeyeceğini gösterir.

1.1.2. Sigortalanabilir Nakliyat Menfaatleri

Teminat altına alınan menfaat de kısaca taşıma ücreti olarak tanımlanabilecek olan “navlun”dur. Deniz yolculuğunda yükün hasar ve kayba uğraması halinde, bu durumdan navlunun da etkileneceği açıktır. Taşıyıcının, navluna malların boşaltma yerinde teslimi ile hak kazanması halinde, navlun üzerinde sigortalanabilir bir menfaati vardır. Bu menfaat, belirli bir sefer için ya da belirli bir süre için teminat altına alınabilir (şunu da hemen belirtmek gerekir ki navlunun yük sahibi tarafından peşin olarak ödendiği ve mallar varma yerine ulaşmasa bile geri alınmasının olanaksız olduğu hallerde, navlun, artık yük sahibi için bir sigortalanabilir menfaat olduğundan, yükün sigorta bedeline eklenerek teminat altına alınır).

1.1.3. Emtia Nakliyat Sigortası

Malların, bir yerden başka bir yere bir veya birkaç nakil aracı ile taşınması (sevk edilmesi) sırasında uğrayabileceği zarar, kayıp (ziya) ve hasarları teminat altına sigorta türüdür.

Yurt içi ve yurt dışı (ithalat/ihracat) sevkıyatlarında her türlü emtianın, yüklemenden boşaltmaya (depodan-depoya) kadar gümrükteki beklemler, aktarmalar, ara sevkıyatlar da dâhil olmak üzere deniz, hava ve karayolu ile nakliyatı sırasında meydana gelebilecek çeşitli kaza, yangın, hırsızlık, kaybolma ile ayrıca istenirse harp, grev, kargaşalık, terör, sabotaj gibi tehlikeler sonucu doğacak zarar, kayıp ve hasarları bütün dünyada geçerli uluslararası standart ve şartlarda teminat altına alır.

- Emtia Nakliyat Sigorta Poliçeleri
 - Muvakkat (Geçici/Flotan) Poliçe: İleri bir tarihte gerçekleşecek sevkıyatı önceden ve geçici olarak teminat altına alır.
 - Abonman Poliçe (Sözleşmesi): Bir yıllık sevkıyatların tamamını otomatikman teminat altına alır.
 - Münferit (Katil) Poliçe: Hazır yapılacak sevkıyatı teminat altına alır.

Emtia nakliyat sigortalarında, tam ziya, dar ve geniş olmak üzere 3 ana teminat vardır. (Bu teminatlar, kısaca “KLOZ” denilen özel şart maddelerinden oluşan metinlerdir).

- **Tam Ziya:** En dar ve en sınırlı teminattır. Taşınan emtianın, taşıyan nakil aracı ile birlikte tamamen ziya olması halini temin eder. Hiçbir kısmı hasarı temin etmez.

Örnek: Gemi ile birlikte taşınan yükün batması, tamamen yanması v.b. veya taşıyan uçakla birlikte taşınan malın da düşüp parçalanması, yok olması, tamamen yanması v.b. veya taşınan malla birlikte tamamen ziya olması v.b.

➤ **Dar Teminat:** Bu teminat için kullanılan klozlar;

Denizyolunda : Institute Cargo Clauses (F.P.A.)

Karayolunda : Kamyon Klozu

Demiryolunda : Demiryolu Klozu

Havayolunda : Dar teminat yoktur. (Yalnızca Tam Ziya veya Geniş Teminat verilebilir).

Bu klozlar kısaca; çarpma, çarpışma, devrilme, yangın, yıldırım, infilak, dağ heyelanı, köprü çökmesi, sel ve su basması v.b.rizikolar ile yükleme, olağan aktarma ve boşaltma rizikoları, (Denizyolunda) batma, karaya oturma, çatışma, fırtınadan bir liman veya kıyıya sığınma ile Müşterek Avarya (Gemi ile yükün aynı anda aynı tehlike ile karşı karşıya gelmesi sonucu doğacak masraflar ile zarar, ziyan) hasarları ve kurtarma masraflarını kapsar.

➤ **Geniş Teminat:** Bu teminat için kullanılan klozlar;

Deniz, Kara ve Demiryolunda :Institute Cargo, Clauses (All Risks) veya Institute Cargo Clauses (A.)

Hava yolunda :Institute Air Cargo Clauses (All Risks) veya Institute Cargo Clauses (Aır)

1.1.3.1. Nakliyat ve Emtia Hasarları

Herhangi bir mal ve eşyanın her türlü nakliye esnasında zarara uğraması halinde meydana gelen zararın tespiti için bir takım bilgi ve belgelere gereksinimimiz bulunmaktadır.

➤ Deniz Taşımacılığı ile ilgili hasar dosyasının tamamlanması için gereksinim duyulan bu belgeleri ithalat, ihracat ve yurt için taşımacılığını birlikte değerlendirerek şu şekilde sıralayabiliriz.

- Konşimento-taşıma senedi
- Sigortalı mala ait fatura
- Poliçe aslı (cirolu)
- Sigortalı mala ait ordino
- Gümrük rezerve zaptı
- Gümrük muayene zaptı
- Çeki listesi
- Çetele listesi
- Gümrük (giriş veya çıkış) beyannamesi
- Gümrük vezne makbuzu
- Taşıyıcıya çekilen ihtarname mektubu
- Draft survey raporu
- Gözetim raporu (poliçede böyle bir şart var ise)
- Akreditif belgesi-gerekirse istenilmektedir
- Satış sözleşmesi gerekirse istenilmektedir

- Manifesto-gerekirse istenilmektedir
 - Hasarlı mallara ait fotoğraf
 - Vergi kimlik numarası
- Kara Taşımacılığı ile ilgili hasar dosyasının tamamlanması için gereksinim duyulan bu belgeleri ithalat, ihracat ve yurt için taşımacılığını birlikte değerlendirerek şu şekilde sıralayabiliriz:
- Konşimento-sevk irsaliyesi
 - Sigortalı mala ait fatura
 - Poliçe aslı
 - Malların hasarlı veya eksik olarak alındığına dair teslim tutanağı
 - Sigortalı mala ait ordino
 - Gümrük rezerve zaptı
 - Gümrük muayene zaptı
 - Çeki listesi
 - Çetele listesi
 - Gümrük (giriş veya çıkış) beyannamesi
 - Gümrük vezne makbuzu
 - Taşıyıcıya çekilen ihtarname mektubu
 - Gözetim raporu (Poliçede böyle bir şart varsa)
 - Akreditif belgesi-gerekirse istenilmektedir.
 - Satış sözleşmesi-gerekirse istenilmektedir.
 - Hasarlı mallara ait fotoğraf
 - ATR belgesi-gerekirse istenilmektedir (AB ülkeleri ile yapılan taşımacılıkta kullanılır).
 - Kaza sonucu hasar meydana gelmiş ise kaza zaptı
 - Aracın Ruhsat fotokopisi
 - Sürücüye ait ehliyet fotokopisi
 - Taşıma, frigo firik araç ile yapılmış ise aracın soğutma raporu

1.1.4. Kıymet Sigortası

Gerçek ve tüzel kişilere ait nakit para, külçe altın ve gümüş ile kıymetli evrakların (hisse senedi, tahvil, bono, çek, piyango bileti) bir yerden başka bir yere taşınmasına uygun nakil araçlarıyla taşınması sırasında doğabilecek silahlı gasp, soygun, çalınma, kaybolma, hırsızlık, yangın gibi rizikoları teminat altına alan bir sigorta türüdür. Teminat, kıymetli evrakın nominal (yazılı) değerleri üzerinden verilir. Ancak kıymetli evrakın ikame imkânı olduğu takdirde ödenecek tazminat; o evrakın yeniden basım masrafları ile sınırlıdır.

Türk lirası ve yabancı para (banknot), külçe, altın, gümüş, mücevherat v.b. değerli taşlar ile hisse senedi, tahvil, bono, çek, piyango bileti v.b. kıymetli kâğıtların zırlı araç, oto, posta veya kargo ile yapılacak (grup nakli) sevkıyatları sırasında meydana gelebilecek her türlü kaza, yangın, silahlı gasp, soygun, çalınma, kaybolma v.b. rizikoları teminat altına alır.

1.1.5. Tekne Sigortası

Tekne veya geminin deniz tehlikelerine karşı tekne (gövde) kısmı, makine, ekipman ve donanımlarını teminat altına alır. Bu sigorta; gemi sahibi, donatanı (işleteni) veya gemi üzerinde sigorta edilebilir menfaati olanlar tarafından yaptırılır. Tekne sigortaları yıllık olarak veya sefer için yapılabilir.

Sigorta teminatları açısından tekne sigortaları genel olarak beş grupta toplanır.

Resim 1.4: Tekne

- Tekne Müddet Sigortaları
- Tekne Sefer Sigortaları
- Tekne İnşaat Sigortaları
- Tekne Navlun Sigortaları
- Tekne İpotekli Alacaklıının Menfaati Sigortası

Kuru yük, tanker, römorkör, feribot, yolcu gemisi v.b. ile motor/yat, yelkenli, kotra, jet ski v.b. deniz araçlarının tekne (gövde), makine/motor, ekipman, cihaz ve donanımları ile bağlı menfaat ve yasal sorumluluklarını çarpma, çarpışma, oturma, batma, yangın, infilak, fırtına, müşterek avarya, kurtarma yardım v.b. çeşitli deniz kaza ve tehlikeleri sonucu doğacak hasar ve masrafları tüm dünya denizlerinde geçerli uluslar arası standartlarda ve orijinal şartlarla teminat altına alır. Ayrıca, gemilerin çekme çekilme seferleri, limanda çalışma rizikoları ile iskele mali sorumluluk v.b. sigortalar da özel şartlarla teminat altına alınır.

1.1.6. C.M.R Sigortası

C.M.R (Kara yolu ile Uluslar arası Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortası); Nakliyatçıların kara yolu (kamyon/treyler ve tren) ile uluslar arası taşımaları sırasında malların teslim alındığı andan, teslim edilinceye kadar meydana gelecek tüm ziya (kayıp, zarar) ve hasarlar dahil gecikmeden doğan hukuki (mali) sorumluluklarını da belli istisnalarla teminat altına alan bir sorumluluk sigortasıdır.

1.1.7. Yerli Klozlar

Emtia nakliyat sigortası klozu, kıymet nakliyat sigortası klozu ve tekne nakliyat sigortası olmak üzere üç kloz aşağıda belirtilmiştir.

- Tekne Poliçesi Genel Şartları

Tekne poliçesi genel şartları şunlardır:

- Sigortanın Kapsamı

Sigortanın Kapsamında aşağıdaki içerikler yer alır.

Sigortanın Konusu

Bu sigorta, poliçede belirtilen süre içinde gemi veya diğer deniz ve göl araçları ya da bunlara ilişkin diğer sigorta ettirilebilir menfaatlerin maruz kalabileceği rizikoları, poliçede belirlenen koşullara bağlı olarak güvence altına alır.

Bu maddede yer alan "gemi veya diğer deniz ve göl araçları" terimi, yük ve yolcu gemilerini kapsar. Ancak sigortacı kabul ettiği takdirde; ahşap veya beton yahut bunların karışımından yapılmış tekneler, yelkenli tekneler, tenezzüh tekneleri, yat ve kotralar, hizmet motorları, balıkçı gemi ve tekneleri, römorkör, duba, şat (bir tür tekne) ve layterler, yüzer havuz, şahmerdan (bir tür çakıcı) ve vinçler, yüzer lokanta, deniz motosikletleri gibi deniz ve göl araçları "gemi veya diğer deniz ve göl araçları" terimi kapsamında sayılır.

Sınıf (Klâs) Belgesi

Aksi kararlaştırılmadıkça, sigorta konusu gemi veya diğer deniz ve göl araçları, sınıflama kurumları (klâs müesseseleri) tarafından verilmiş sınıf belgesine sahip olmalı ve bu belge sigorta süresi içinde geçerliliğini korumalıdır. Sınıflama kurumları tarafından verilmiş sınıf belgesine sahip olmayan gemi ve diğer deniz ve göl araçlarının sigorta konusu olabilmesi için yürürlükteki ilgili mevzuat hükümlerine göre inşa edilmiş olmaları zorunludur.

Sigorta Teminatının Kapsamı

Bu sigorta, rizikonun gerçekleşmesi sonucu gemi veya diğer deniz ve göl araçlarının yahut bunlara ilişkin diğer menfaatlerin uğrayacağı ziya ve hasarı, ayrıca teminata dahil edilmişse sorumluluk tazminatını, yahut bunlarla ilgili masrafları kapsar. Ziya veya hasar yahut sorumluluk tazminat ile bunlara ilişkin masrafların kapsam ve içeriği, teminata dahil ve istisna edilen rizikolar, bu poliçeye eklenen özel şartlarla belirlenir.

Sigorta Değeri

Taraflar başka bir esas kararlaştırmamışlarsa, gemi veya diğer deniz ve göl araçlarının sigorta değeri, rizikonun başladığı andaki değerdir. Aksi kararlaştırılmadıkça, yakıt, kumanya ve levazım, gemi adamlarının ücretleri, sigorta ücreti bu değere dâhil değildir.

Aşkın ve Eksik Sigorta

Sigorta bedeli sigorta değerini aşamaz, aşan kısım varsa geçersizdir. Sigorta bedeli sigorta değerinden az ise tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Bu sigorta, aksi kararlaştırılmadıkça, poliçede belirtilen tarihte öğleyin saat 12:00'de başlar ve yine poliçede belirtilen tarihte öğleyin saat 12:00'de sona erer. Her iki halde de gemi veya diğer deniz ve göl araçlarının bulunduğu yerin saati esas alınır.

- Hasar ve Tazminat

Hasar ve tazminatta yükümlülükler şunlardır:

Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Tarafların Yetki ve Yükümlülükleri

Riziko gerçekleştikten sonra, tarafların bütün hakları saklı kalmak koşulu ile her türlü koruma önlemlerini almaya veya bunların alınmasını istemeye, gözetmeye veya bunlara girişmeye yahut başlamaya sigortalı veya sigorta ettiren zorunlu, sigortacı da yetkilidir. Sigortacının bu eylemlerinden dolayı ödeme yükümlülüğünü peşinen kabul ettiği ileri sürülemez.

Sigortalı veya sigorta ettiren bu konularda sigortacı ile tam bir işbirliği yapmak, bu önlemlerin alınmasına yardım etmek için elindeki bütün belge ve bilgileri sigortacıya vermekle yükümlüdür.

Bundan başka, sorumlu üçüncü kişilere karşı rücu haklarını korumak üzere, bütün önlemleri zamanında almak ve gerekli işlemleri yapmak için, sigortalı veya sigorta ettiren, sigortacı ile koşulsuz işbirliği yapmakla yükümlüdür. Sigorta ettiren veya sigortalı bu maddede sayılan yükümlülükleri yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa bu kısım sigortacının ödeyeceği tazminattan indirilir.

Hasar Bildirimi ve Hasara İlişkin Belgeler

Sigorta ettiren veya sigortadan haberi olması halinde sigortalı, rizikonun gerçekleştiğini öğrenir öğrenmez bu durumu sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinden doğan borcun muaccel olabilmesi için sigortalı, tazminatın hesabını gösteren bir liste ile diğer gerekli belgeleri vermek zorundadır. Bu belgeler özellikle şunlardır:

Deniz Raporu:

- Kaza ile ilgili güverte ve makine jurnallerinin onaylı kopyaları,
- Denize elverişlilik belgesi,
- Kaza ile ilgili sınıflama kurumu raporu,
- Yürürlükte bulunan sınıf (klas) belgesi; sınıf belgesine sahip olmayan gemi ve diğer deniz ve göl araçları için ise, A-2 maddesinde belirtilen esaslara uyulduğuna ilişkin belge,
- Ekspertiz ve/veya dispeç(taraflara sorumluluğunu gösteren belge) raporu,
- Gemi adamları donatımında asgari emniyet belgesi,
- Gemi adamları listesi,
- Zarara ilişkin proforma fatura, makbuz vb. belgeler.

Halefiyet

Sigortacı, ödemiş olduğu tazminat tutarı ile sınırlı olmak kaydıyla, sigortalının üçüncü kişilere karşı olan tazminat talebi haklarına sahip olur. Sigortalı, sigortacının isteği üzerine bu hususu dispeçte veya sigorta tazminatı makbuzunda yahut buna ait bir belgede belirtmeyi kabul eder.

- Çeşitli Hükümler
 - İyi Niyet Yükümlülüğü

Taraflar, sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında ve devamı boyunca iyi niyetle hareket etmekle yükümlüdür.

Sigorta ettiren veya sigortalı yahut bunların sözleşmeyi yapmakla görevlendirdiği kişiler, sözleşmenin esasına ilişkin kendilerince bilinen her hususu, sözleşme yapılmadan önce sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde iyi niyete aykırı hareket edilmiş sayılır. Sigorta ettiren veya sigortalı yahut bunların sözleşmeyi yapmakla görevlendirdikleri kişiler, işlerinin olağan süreci içinde, kendilerince bilinmesi gerekli her hususu biliyor sayılırlar. Rizikonun değerlendirilmesi açısından taşıdıkları önem dolayısıyla, sözleşmeyi yapıp yapmama veya sigorta priminin ya da şartların belirlenmesinde, basiretli bir sigortacının vereceği karara etken olabilecek her husus sözleşmenin esası ile ilgili husus sayılır ve Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

- Sigorta Priminin Ödenmesi

Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir. Sigorta ettiren kimse primini vermemiş, prim tecil edilmiş veya poliçede vadeleri tayin ve tespit edilen herhangi bir taksitini, vade gününün bitiminde ödemiş ise temerrüde düşer. Temerrüt gününü takip eden 15 gün içerisinde de sigorta ettiren prim borcunu ödemezse bu müddetin bitiminden itibaren 15 gün süre ile sigorta teminatı durur. Bu sürenin sonuna kadar prim ödenmediği takdirde sigorta sözleşmesi herhangi bir ihtara gerek kalmadan feshedilmiş olur. Bu poliçe ile ilgili herhangi bir prim iadesi ekli özel şartlara göre yapılır.

- Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettiren veya sigortalının bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık eden acenteye, noter aracılığı yahut taahhütlü mektupla yapılır. Sigorta şirketinin bildirimleri de sigorta ettiren veya sigortalının poliçede gösterilen adreslerine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık eden acenteye bildirilen son adreslerine aynı surette yapılır. Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup, telgraf, teleks veya faks ile yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

- Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortalı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigorta ettirene ve sigortalıya ilişkin olarak öğrenecekleri sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

- Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgâhının bulunduğu yerdeki veya rizikonun Türk karasularında gerçekleşmesi halinde rizikonun gerçekleştiği yerdeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

- Zamanaşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler, hasar tarihinden itibaren iki yılda zamanaşımına uğrar.

- Özel Şartlar

Tarafların anlaşmasına göre, genel şartlara aykırı olmamak kaydıyla özel şartlar konulabilir ve bu özel şartlar genel şartlara göre öncelikli olarak uygulanır.

➤ Kıymet Nakliyat Sigortası

Kıymetli maden, evrak, para ve benzer şeylerin taşınmaları sırasında söz konusu olabilecek tehlikelere karşı teminat sağlamaktadır.

- Dikkat Edilecek Hususlar

Kıymet nakliyat sigortasında, para ve değerli kâğıtlar, olağan taşıma koşullarına uygun olarak, kişi beraberinde veya taşıyıcı araçta sorumlu kişiye teslim edilmiş olmalıdır. Teminat, sigorta konusu kıymetlerin nakliyatçılara iletilmesinden alıcıya teslimine kadar geçecek süre içinde oluşacak ziya ve hasarları kıymet nakliyat poliçesi genel şartları çerçevesinde ve silahlı gasp ve soygun rizikosu da dâhil olmak üzere karşılar. Kıymet nakliyat sigortası, kıymetlerin nominal değeri üzerinden ve sefer esasına göre yapılır.

1.2. Nakliyat Sigortası Uygulamaları

Nakliyat sigortası uygulamaları şunlardır:

1.2.1. Karşılanmış Risklerle İlgili Örnekler

Teklif sahipleri bazı hallerde sadece yangın riskine karşı teminat isteyebilecekleri gibi, bazen de yangın rizikosuna ilaveten, malvarlığının depreme, seylaba (su baskını), dâhili su, grev, lokavt, terör gibi riskler karşısında sigortalınamalarını isteyebilir. İşte bu durumlarda yangın ana teminat olmak kaydıyla istenen ilave teminatlar da poliçe kapsamına girer. Ön bilgi formunda istenilen teminatların işaretlenmesi gerekir.

1.2.2. Olumsuz Örnekler ve Zararları

Amaç sigortalının gerçek kaybını karşılamaktır. Sigortacının azami sorumluluğu her koşulda poliçede yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır. Sigorta tazminatının miktarı, “şeylerin, rizikonun gerçekleşmesi anındaki sigorta değeri ile sigorta bedelini ilişkilendiren şu formülle hesaplanır.

TAZMİNAT MİKTARININ HESAPLANMASI

$$\text{Tazminat Miktarı} = \text{Belirtilen Hasar Miktarı} * (\text{sigorta bedeli/sigorta değeri})$$

Bilindiği gibi, sigorta bedeli, poliçede yazılı olan tutardır; sigorta değeri ise sigorta konusunun piyasalardaki güncel değeridir (fiyatıdır).

Burada sigortalıya ödenecek tazminat miktarının hesaplanması açısından önemli olan üç durum söz konusu olabilmektedir. Bunlar tam sigorta, aşkın sigorta ve eksik sigorta durumlarıdır.

➤ Tam, Aşkın ve Eksik Sigorta Durumları

Sigorta bedeli sigorta değerine eşitse “**tam sigorta**” söz konusudur. Sigortalının hasar halinde tazminatını tam olarak alabilmesi için en ideal olan durum tam sigortadır. Sigorta değeri üzerinde bir mal sigortası yapmışsa “**aşkın sigorta**”; sigorta değeri altında bir bedel ile mal sigortası yapmışsa “**eksik sigorta**” söz konusudur.

Sigorta Bedeli = Sigorta Değeri ise	TAM SİGORTA (İDEAL DURUM)
Sigorta Bedeli > Sigorta Değeri ise	AŞKIN SİGORTA
Sigorta Bedeli < Sigorta Değeri ise	EKSİK SİGORTA

Aşkın ve eksik sigorta durumlarında tazminatın belirlenmesinde problemler ortaya çıkmaktadır.

Aşkın sigorta durumunda, sigorta bedelinin sigorta değerini aşan kısmı göz önünde bulundurulmaz; çünkü bu durum haksız kazanca yol açacaktır. Bu durumda primin fazladan alınan kısmı sigortalıya iade edilecektir. Eksik sigorta durumunda ise riziko gerçekleştiğinde tazminat miktarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki oran (sigorta bedeli/sigorta değeri) kadar eksik ödenecektir. Tam ve eksik sigorta durumları bir örnek yardımıyla şöylece gösterilebilir:

ÖRNEK:

Çıkar değeri 1 milyon YTL olan bir mal 800 bin YTL sigorta değeri ile sigorta ettirilmiş olsun. Riziko gerçekleştiğinde malın tamamıyla kaybedilmesi halinde ödenecek tazminat tutarı şu formülle hesaplanacaktır:

Tazminat Tut. = Belirtilen Hasar Miktarı * (sigorta bedeli/sigorta değeri)

$$1.000.000 * (800.000 / 1.000.000) = 800.000 \text{ YTL}$$

Tam kayıp durumunda sigortacı, sigortalıya 800.000 YTL tazminat ödeyecektir.

Rizikonun gerçekleşmesi sonucu meydana gelen hasarın 800.000 YTL olması durumunda ise tazminat tutarı,

$$800.000 * (800.000 / 1.000.000) = 640.000 \text{ YTL olacaktır.}$$

Meblağ (tutar) sigortasında ise aşkın, eksik ya da tam sigorta durumları göz önünde bulundurulmaz. Yani, meblağ sigortalarında tazminat, her koşul altında sigorta poliçesinde yazılı tutara (sigorta bedeline) eşit olacaktır.

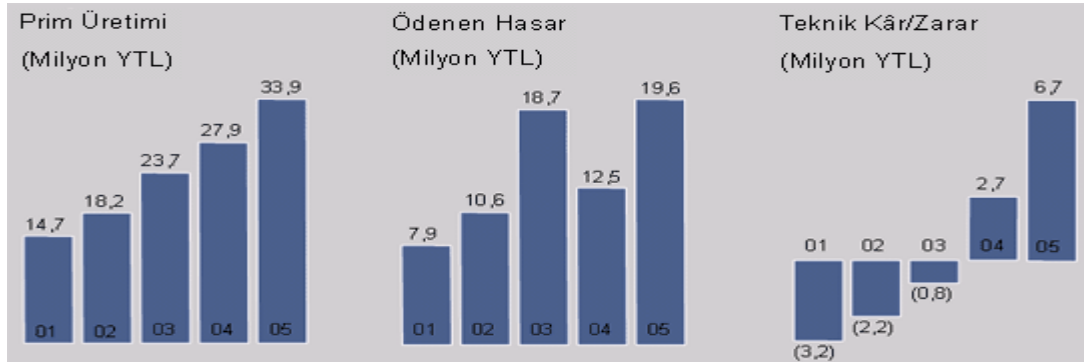
1.2.3. Referanslar (Müşteri Portföyü)

Yatırım genel olarak sermaye ve/veya servet birikimine ilave yapmak amacıyla gerçekleştirilen her türlü faaliyet olarak tanımlanabilir. Portföy ise servetin oluşturulma şeklidir. Bu şekil; nakit, kıymetli madenler, döviz, mevduat, sermaye piyasası araçları veya gayrimenkul olarak oluşturulabilir.

Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamında, para cüzdanı yöneticiliği faaliyeti ise sermaye piyasası araçları, (Sermaye piyasası araçları; menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarıdır. Menkul kıymetler; ortaklık veya alacaklılık sağlayan, belli bir meblağı temsil eden, yatırım aracı olarak kullanılan, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve şartları Kurul'ca belirlenen kıymetli evraktır. Diğer sermaye piyasası araçları ise menkul kıymetler dışında kalan ve şartları Kurul'ca belirlenen evraktır) para piyasası araç ve işlemleri, vadeli işlemler ve opsiyonlar, nakit, döviz, mevduat ile Kurulca uygun görülen diğer varlık ve işlemlerden oluşan portföylerin yatırımcının veya portföy yöneticisinin belirleyeceği risk-getiri tercihi doğrultusunda, müşterilerle yapılacak portföy yönetim sözleşmesi çerçevesinde vekil sıfatıyla yönetilmesidir.

1.2.4. Maliyet/Fayda Karşılaştırması

Maliyet ve fayda karşılaştırmasının yapılması:

Tablo 1.1: Maliyet fayda karşılaştırması (Nakliyat Sigortaları)

Nakliyat sigortaları branşında 2005 yılında kayda değer bir gelişme ve değişim yaşanmamıştır.

2005 yılında Türk sigorta sektörü Nakliyat sigortaları branşında faaliyet gösteren sigorta şirketi sayısı 26'dır. Sektörün 2004 yılında 268,6 milyon YTL olan Nakliyat sigortaları prim üretimi, 2005 yılında %8'lik artışla 290 milyon YTL olmuştur. 2004 yılında %33 olan prim artış oranının 2005 yılında %8 civarında gerçekleşmiş olmasının sebebi döviz kurlarının önceki yıla göre artmaması, hatta düşmesi ve düşük enflasyondur. 2005 yılında Nakliyat branşının genel prim üretimindeki payı, bir önceki yıla nazaran %5'lik bir azalmayla, %4'e gerilemiştir.

Nakliyat sigortalarında riziko türleri itibariyle 2005 yılında düzenlenen poliçe sayıları:

Yük	1.188.673	%98,95
Kıymet	3.013	%0,25
Tekne	9.583	%0,80
Toplam	1.201.269	%100,00

Tekne poliçe sayısı düşük olmasına karşın, prim üretimindeki payı yüksektir. Yük poliçe sayısı fazla olmakla birlikte, özellikle şirketler arasında yaşanan yoğun rekabet nedeniyle prim üretimindeki payı istenen düzeyde gerçekleşmemektedir.

Nakliyat branşında üretilen poliçelerin hemen hemen tamamı Yük poliçeleri olup büyük bir çoğunlukla, ithalata veya ihracata konu yükün taşınması sırasında düzenlenmektedir. Sigorta bilgisi ve bilinci eksikliği bu branşta da kendisini göstermekte, ülke içindeki kara ve demiryolu taşımalarında Nakliyat poliçeleri arzu edilen seviyelerde kullanılmamaktadır.

Yük sigortalarında, poliçe ve prim artışını olumsuz yönde etkileyen bir başka neden de, ithalat ve ihracat hacmindeki artışa rağmen, karşı ülke ihracatçı/ithalatçısının Yük poliçesinin kendi ülkesinde düzenlenmesini şart koşarak Türk sigorta sektörü açısından prim kaybına yol açmasıdır.

2005 yılında Millî Reasürans Nakliyat sigortalarında 33.936.737 YTL prim elde etmiştir. Şirket'in 2001-2004 yılları arasında bu branşta elde ettiği prim, piyasadaki toplam Nakliyat priminin %10'u ile %13'ü arasındadır. 2005 yılında kaydedilen prim ise piyasadaki toplam Nakliyat priminin %12'sidir. Bunun başlıca nedeni; Millî Reasürans'ın bu branştaki prim artış oranının piyasadaki prim artış oranının üzerinde gerçekleşmiş olmasıdır.

Ödenen hasar rakamı geçen yıla nazaran %57 oranında artmış olmasına rağmen, hasar/prim oranı geçen yılın altında gerçekleşmiştir. Bunun da başlıca nedeni önceki bölümlerde açıklandığı üzere, enflasyon düzeltilmesi nedeniyle Devreden Kazanılmamış Prim Karşılıklarında ortaya çıkan olumlu fark ve yıl ortasında birleşme işlemleri tamamlanan ve yeni iş alımına son verilen Destek Reasürans'a ait rezervlerin serbest bırakılmasıdır.

2005 yılında geçen yıla nazaran daha yüksek oranda kâr elde edilmiş olmasının ana sebebi, yukarıda açıklanan nedenlerle düşük gerçekleşmiş olan brüt hasar/prim oranı ve Hazine Müsteşarlığı'nca yayımlanan Tebliğ hükümleri uyarınca mali gelir-giderlerden Teknik İşletmeye isabet eden olumlu farktır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Müşteriye nakliyat sigortası satabilirsiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Nakliyat sigortası türlerini iyi okuyarak,➤ Müşteriyi bilinçlendirmelisiniz.➤ Nakliyat sigortaları ile ilgili temel kavramları iyi bilerek müşteriye karşı kurum ve kişisel imajınızı arttırabilirsiniz.
<p>➤ Nakliyat sigortasının faydalarını açıklayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Nakliyat sigortasının faydalarını müşteriye açık ve net bir şekilde anlatabilmelisiniz.➤ Nakliyat risklerini, önleme, koruma çalışmalarına dikkat etmelisiniz.➤ Sigortanın müşteriye maliyeti ve bu maliyete karşılık elde edeceği faydaları açık, anlaşılır bir şekilde ifade ederek, ikna edici olmalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki soruları **doğru** veya **yanlış** olarak cevaplandırınız.

1. Nakliyat sigortası, bir yerden diğerine yapılan taşıma sırasında gerek taşıt araçlarının, gerekse taşınan malların uğrayabileceği hasarları güvence altına almaz. (.....)

2. Nakliyat sigortasının sigortalıları, endüstri işletmeleri, ithalatçılar, ihracatçılar, nakliye işletmeleri, bankalar ve eşya gönderen gerçek kişilerdir (.....)

3. İç Nakliyat Sigortası; Sigorta kapsamına, gemi (tekne), yapılmakta olan gemi, taşınan mallar (hammadde, yarı mamul ve mamul), navlun, deniz övüncü ve avarya paraları, yolcu taşıma ücreti, malların teslimiyle elde edileceği umulan sigortası bir kasko sigortası, malların sigortası ise bir kargo sigortasıdır. (.....)

4. Kıymet Sigortası; Gerçek ve tüzel kişilere ait nakit para, külçe altın ve gümüş ile kıymetli evrakların (hisse senedi, tahvil, bono, çek, piyango bileti v.b.) bir yerden başka bir yere taşınmasına uygun nakil araçlarıyla taşınması sırasında doğabilecek silahlı gasp, soygun, çalınma, kaybolma, hırsızlık, yangın v.b. rizikoları teminat altına alan bir sigorta türüdür (.....)

5. Tekne Sigortası; gemi sahibi, donatanı (işleteni) veya gemi üzerinde sigorta edilebilir menfaati olanlar tarafından yaptırılmaz. (.....)

6. C.M.R (Kara yolu ile Uluslar arası Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortası); Nakliyatçıların kara yolu (kamyon/treyler ve tren) ile uluslar arası taşımaları sırasında malların teslim alındığı andan, teslim edilinceye kadar meydana gelecek tüm ziya (kayıp, zarar) ve hasarlar dâhil gecikmeden doğan hukuki (mali) sorumluluklarını da belli istisnalarla teminat altına alan bir sorumluluk sigortasıdır.(.....)

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B.UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Nakliyat sigortasının konusu taşıt araçları (kasko sigortası) olabileceği gibi taşınan mallar (kargo sigortası) da olabilir mi?		
2. Nakliyat sigortasının sigortalıları, endüstri işletmeleri, ithalatçılar, ihracatçılar, nakliye işletmeleri, bankalar ve eşya gönderen gerçek kişiler midir?		
3. Yerli Klozlar Emtia nakliyat sigortası klozu, Kıymet nakliyat sigortası klozu ve Tekne nakliyat sigortası olmak üzere üç kloz mudur?		
1. Aşkın sigortası sigorta bedelinin, sigorta konusu emtia değerinden yüksek olmasıdır mıdır?		
2. Teminat, kıymetli evrakın nominal değerleri üzerinden mi verilir?		
3. Sigorta ettiren veya sigortadan haberi olması halinde sigortalı, rizikonun gerçekleştiğini öğrenir öğrenmez bu durumu sigortacıya bildirmekle yükümlü müdür?		
4. Yatırım genel olarak sermaye ve/veya servet birikimine ilave yapmak amacıyla gerçekleştirilen her türlü faaliyet midir?		
1. Tekne poliçe sayısı düşük olmasına karşın, prim üretimindeki payı yüksek midir?		
2. Sizce sigorta kampanyaları sigorta satışlarının artmasına yardımcı olur mu?		
3. Nakliyat branşında üretilen poliçelerin hemen hemen tamamı Yük poliçeleri midir?		
1. Birinci öğrenme faaliyetini tam olarak kavradığınıza inanıyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız Öğrenme Faaliyeti 1'i gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Nakliyat sigortası poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sevgili öğrenci, bu faaliyet öncesinde şu araştırmaları yapmalısınız:

- Nakliyat sigortasının konusu nedir? Araştırınız.
- Çevrenizdeki sigorta acentelerinden nakliye rizikosunun ek teminatlarının neler olduğunu araştırınız?
- Nakliyat sigortası poliçelerinde teminat altına alınan hasar türleri nelerdir? Araştırınız.

Araştırmalarınızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşmanız ve onların düşüncelerini almanız gerekmektedir.

2. NAKLİYE SİGORTASININ RİSKLERİ

Nakliyat Sigortaları, genel olarak ticaret ve özellikle deniz ticareti ile yakından ilişkili bir sigortacılık dalıdır. Uluslar arası alım-satım işlemlerinde aracı bankaların güvence arayışı ya da yüksek değerlere sahip teknelerin ipotek alacaklılarının sigorta teminatı gereksinimi gibi nedenler bu sigorta türünü adeta “finansal” bir zorunluluk haline getirmiştir.

Nakliyat sigortalarının ticaretle yakın ilişkisi ise, bu sigorta dalına uluslar arası bir nitelik kazandırmıştır. Buna bağlı olarak da, birçok ülkedeki nakliyat sigortacılığı uygulamasında, sigorta sözleşmesinin düzenlenmesinde Londra Sigortacılar Enstitüsü (Institute of London Underwriters) tarafından hazırlanmış olup uluslar arası kabul gören özel şartlar (klozlar) yaygın bir biçimde kullanılmaktadır.

2.1. Nakliye Riziko Bedeli

Riziko; Bir kimsenin para ile ölçülebilir çıkarını tehdit eden tehlikedir. Rizikonun gerçekleşme ihtimalinin yüksek veya düşük olması, prim belirlemelerinde en önemli unsurdur. Rizikolar %0 ile %100 arasında bir değerle gerçekleşirler. %0 riski sigortalı güvence altına almayacaktır; %100 riski ise sigortacı güvence altına almayacaktır; riskin bu değerler arasında bir yerlerde oluşacağı öngörülerek, primlendirme esasları belirlenmektedir.

- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Tarafların Yetki ve Yükümlülükleri
 - Riziko gerçekleşikten sonra, tarafların bütün hakları saklı kalmak koşulu ile her türlü koruma önlemlerini almaya veya bunların alınmasını istemeye, gözetmeye veya bunlara girişmeye yahut başlamaya sigortalı veya sigorta ettiren zorunlu, sigortacı da yetkilidir. Sigortacının bu eylemlerinden dolayı ödeme yükümlülüğünü peşinen kabul ettiği ileri sürülemez.
 - Sigortalı veya sigorta ettiren bu konularda sigortacı ile tam bir işbirliği yapmak, bu önlemlerin alınmasına yardım etmek için elindeki bütün belge ve bilgileri sigortacıya vermekle yükümlüdür.
 - Bundan başka, sorumlu üçüncü kişilere karşı rücu haklarını korumak üzere, bütün önlemleri zamanında almak ve gerekli işlemleri yapmak için, sigortalı veya sigorta ettiren, sigortacı ile koşulsuz işbirliği yapmakla yükümlüdür. Sigorta ettiren veya sigortalı bu maddede sayılan yükümlülükleri yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa bu kısım sigortacının ödeyeceği tazminattan indirilir.

2.1.1. Sigorta Fiyatı ve Prim Bedeli

Prim; Sigortacının, sigortalıya vermiş olduğu güvence karşılığında almış olduğu parasal ücrettir.

Sigorta bedeli; Poliçede yazılı olan meblağ olup hasar halinde sigortacının ödeyeceği en yüksek miktardır.

Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir. Sigorta ettiren kimse primini vermemiş, prim tecil edilmiş veya poliçede vadeleri tayin ve tespit edilen herhangi bir taksitini, vade gününün bitiminde ödememiş ise temerrüde düşer. Temerrüt gününü takip eden 15 gün içerisinde de sigorta ettiren prim borcunu ödemezse bu müddetin bitiminden itibaren 15 gün süre ile sigorta teminatı durur. Bu sürenin sonuna kadar prim ödenmediği takdirde sigorta sözleşmesi herhangi bir ihtara gerek kalmadan feshedilmiş olur. Bu poliçe ile ilgili herhangi bir prim iadesi ekli özel şartlara göre yapılır.

Sigorta primi, net sigorta primi ve brüt sigorta primi biçiminde ikiye ayrılır.

- **Net Sigorta Primi:** Sigortanın temel amacı gerçekleşme olasılığı bulunan hasarları tazmin edebilmektir. Bu nedenle prim gelirlerinin, gerçekleşmesi olası tazminat giderlerine eşit olması gerekir. Buna “uygunluk prensibi” denir. Bu eşitliği gerçekleştirecek prim oranına net sigorta primi, ya da kısaca “riziko primi” denir. Yani teorik olarak net prim doğrudan doğruya rizikoya karşılık gelir. Rizikonun olası değerini ifade eden ve sigorta poliçesinde yazılı tutara eşit olan sigorta bedeli ile orantılı olarak değişir. Zararın tam karşılığıdır. Sigortacıya ne kar ne de zarar bırakır. Net sigorta primi, sigortalının, sigortalanan rizikonun olası değerine karşılık sigortacıya ödediği hiçbir masraf yüklenmemiş net ödentidir.

Net sigorta primi çeşitli yöntemlerle belirlenebilmektedir. Bu yöntemlerden ikisi şunlardır.

- Sigorta konusu her birim ayrı ayrı ele alınarak riziko derecelerine göre uygulanacak net prim oranı/(tarife fiyatı) belirlenir.
- Sigorta konusu birimler, riziko derecelerine göre sınıflandırılır, net prim oranı (tarife fiyatı) her sınıf için ayrı ayrı belirlenir.

Bu yöntemlerden ikincisi sigorta mantığına daha uygundur. Çünkü bilindiği gibi sigortacılık, katılımcı sayısının olabildiğince artırılması ve rizikonun çok sayıda birim arasında paylaşılması esasına dayanmaktadır.

Bu yöntem çerçevesinde net sigorta primi aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır:

$$NSP=H*L$$

H= Hasarın meydana gelme sıklığıdır. $H=F/K$ 'dır.

F= Belirli bir dönemdeki hasar olaylarının sayısıdır.

K= Aynı dönemdeki sigorta mevcududur.

L= Ortalama hasar yüksekliğidir. $L=S/M$ 'dir.

S= Aynı dönemdeki ortalama hasar tutarıdır.

M= Aynı dönemdeki ortalama sigorta tutarıdır.

Net sigorta priminin belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken bir dizi faktör söz konusudur. Bu unsurlardan bazıları şöylece belirtilebilir.

- Sigortalanan rizikonun gerçekleşme olasılığı
- Sigorta değeri: Sigortası yapılan kıymetlerin günün koşullarına uygun piyasa değeri
- Sigorta sözleşmesinin süresi

Gerçekleşme olasılığı ve sigorta değeri daha yüksek olan, sigorta sözleşmesinin süresi ise daha kısa olan rizikolarda, primler daha yüksek belirlenecektir.

Böylece belirlenen net prim oranının (tarife fiyatının) sigorta bedeli ile çarpılması sonucu ise net prim miktarı elde edilir.

NET PRİM MİKTARININ HESAPLANMASI

Net Prim Miktarı = Sigorta Bedeli * Tarife Fiyatı

- **Brüt Sigorta Primi:** Sigortalının sigortacıya ödediği toplam ödenti sadece net sigorta primi tutarından meydana gelmez. Sigorta işletmeleri, faaliyette buldukları sürece bir dizi maliyete katlanır. Bu maliyetler üretim, sürüm ve yönetim giderlerinden meydana gelir. Bu maliyetler, kendi içinde üç gruba ayrılır:

MALİYET TÜRLERİ	
➤	Sabit maliyetler (C)
➤	Değişken maliyetler (V)
➤	Sigorta Bedeli'ne Bağlı Giderler (S)

Sabit maliyetler (C): Poliçe tutarı ne olursa olsun her sigortalıdan aynı miktarda alınır.

Değişken maliyetler (V): Net sigorta primi tutarına bağlı olarak belir bir oran (k) üzerinde alınan vergiler ve komisyonlar gibi giderlerdir ($V=kNSP$).

Sigorta Bedeli'ne Bağlı Giderler (S): Sigorta bedeli ile oransal olarak değişen giderlerdir (S). Sigorta bedeli değiştikçe bu gider türünün değeri de değişir.

Bu maliyetler yanında sigorta işletmeleri, net sigorta primi (NSP) üzerinden belirli oranda (p) bir kar elde etmeyi de amaçlar ($Kar=Miktarı=pNSP$).

Ayrıca beklenmedik olağanüstü hasar olaylarının yol açacağı zararlara karşılık bir güvence fonu E bulundurlar.

Bu giderlere (C,V ve S), karlara ($pNSP$) ve güvence fonuna €, yüklenitler (ya da şarjman) denir. Yüklenitlerin net sigorta primine eklenmesiyle hesaplanan tutara brüt sigorta primi denir.

Bu çerçevede brüt sigorta priminin hesaplanması şöylece gösterilebilir:

BRÜT SİGORTA PRİMİNİN (BSP) HESAPLANMASI
$BSP = NSP + C + (V=KnsP) + S + (Kar= pNSP) + E$

Prim Belirlenirken Gözetilecek İlkeler Şunlardır:

Prim tutarı belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken bazı temel ilkeler vardır. Bu ilkeler şöylece sıralanabilir:

PRİM BELİRLENİRKEN GÖZETİLECEK İLKELER
<ul style="list-style-type: none">➤ Prim yeterli olmalıdır.➤ Prim, adil olmalıdır.➤ Prim, ekonomik ölçülere göre makul bir düzeyde olmalıdır.➤ Prim, güvenliği teşvik etmeli, hasarı önleyici nitelikte olmalıdır.

- Prim, yeterli olmalıdır: Prim tutarı, sigortacının ödediği tazminat tutarlarını ve maliyetlerini karşılamaya yetecek düzeyde olmalıdır.
- Prim, adil olmalıdır: Eşit riziko altındaki sigortalılara farklı prim uygulanmasına gidilmemelidir.
- Prim, ekonomik ölçülere göre makul bir düzeyde olmalıdır: Primin düşük olması da yüksek olması da zararlıdır. Primin gereğinden yüksek olması sigortalıyı caydırıcı etki yaparak büyük sayılar yasasının işlemlerini sınırlandıracaktır. Primin gereğinden düşük tutulması ise sigorta işletmesinin gücünü zayıflatacaktır.
- Prim, güvenliği teşvik etmeli, hasarı önleyici nitelikte olmalıdır: Bu çerçevede hasarı önleyici düzenlemeler gerçekleştirilirse prim indirimine gidilebilecektir.

2.1.2. Ek Teminatlar

Tam Ziya ve Dar Teminata ek olarak;

- Nakliyat sırasında, sevk aracı üzerinde malların yer değiştirmesi sonucu hasarlaşması, (yetersiz ambalaj, yanlış yükleme ve hatalı istifleme hariç)
- Kısmen veya tamamen çalınma, kaybolma, eksiklik, hırsızlık, ademi teslim (teslim edilememe) ile boşaltma limanlarındaki gümrük depolarında 60 günlük (uçak için 30 gün) bekleme sırasında doğacak rizikoları kapsar.
 - Darp ve Grev Teminatı

Harp ve Grev rizikoları, yukarıda belirtilen klozlarda hariç tutulmuş olup, ancak ayrıca istenildiği takdirde, INSTITUTE WAR CLAUSES (CARGO) ile Harp rizikoları, INSTITUTE STRIKES CLAUSES (CARGO) ile Grev, Lokavt, Kargaşalık, H.H.K.N.H., Sabotaj ve Terör rizikoları bir ek primle teminata ayrıca dahil edilebilir.

- Soğutma ve Havalandırma Aygıtlarında 24 Saatlik Arıza Klozu

Frigorifik araçlarla yapılacak taşımalarda (özellikle yaş meyve, sebze, et, balık, süt ve süt ürünleri v.b.) soğutma ve havalandırma cihazının arızalanması sonucu 24 saatten fazla süreyle çalışmaması veya çalıştırılmaması halinde meydana gelebilecek bozulma, kokma, çürüme v.b. hasarlar da bir ek primle ayrıca teminata dâhil edilebilir.

- Teminat Dışı Haller

Yasa dışı ve gizli ticaret, kaçakçılık, kanunlara aykırılık,

Malın kendi özelliğinden (kusurundan) kaynaklanan hasarlar,

Sigortalı tarafından yapılan yanlış yükleme ve istifleme ile ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar,

Nem, rutubet ve atmosferik şartların etkileri,

Olağan akma, fire, aşınma, oksitlenme v.b.

Fare, sıızan, kurt ve haşerelerin neden olduğu hasarlar,

Nedeni ne olursa olsun gecikmeden kaynaklanan hasar ve tazminat,

Temin edilmiş bir rizikodan ileri gelmedikçe; Elektrik, elektronik ve mekanik arızalar,

Kimyasal, biyolojik, manyetik silahlar ve siber saldırı rizikoları.

2.1.3. Örnek Hesaplamalar

Nakliyat Emtia Sigortası Örneği

ACENTE NO	POLİÇE NO	ZEYİL NO	FLOT. POL NO	FLOT. PO. TAN. TAR	TEKLİF-TANZİM TARİH	BRANŞ	OTOR. NO
3-2-300125	4761250	0	4455445		18/02/2006-18/02/2006	365	409

SİGORTALI NO: 11105
ADI SOYADI: X İNŞ. TAAH. TİC. TURZ. VE MÜŞ. LTD.
ADRESİ: ÇETİN EMEÇ BULV. NO: 24/3 ÖVEÇLER
ÇANKAYA ANKARA

VERGİ DAİRESİ/NO: KAVAKLIDERE V.D. 6500009925
DAİN VE MÜRTEHİNİ :

NET PRİM : 25,00 YTL
GİDER VERGİSİ : 1,25 YTL
BRÜT PRİM : 26,25 YTL
AKREDİTİF NO :

RİZİKO BİLGİLERİ	
EMTEANIN CİNSİ : MERMER	KALKIŞ İLİ : ANKARA
VARIŞ İLİ : İSTANBUL	NAKİL VASITASI : KAMYON
KAMYON PLAKASI : 06 AZ 1221	DÖVİZ BEDELİ : 15.000 YTL
SEVKİYAT TARİHİ : 18.02.2006	SEVKİYAT SAATİ :

TEMİNAT BİLGİLERİ	
EMTEA BEDELİ : 15,000.00 YTL	
İLAVE BEDEL : 0,00 YTL	
SİGORTA BEDELİ : 15,000.00 YTL	
DÖVİZ KURU : 1,00 TL	

TEMİNATLAR (YTL)	SİGORTA BEDELİ (YTL)	%FİYAT	NET PRİM
EMTEA	15,000.00	.24	25,00

NOT: SİGORTA BEDELİ ÜZERİNDEN %5 MUAFİYET UYGULANACAKTIR.

X ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ, İŞBU POLİÇE İLE YUKARIDA DETAYLARI YAZILI MALLARI EKLE EMTEA NAKLİYAT SİGORTASI GENEL ŞARTLARI İLE AŞAĞIDA YAZILI VE İLİŞİK HUSUSİ ŞARTLAR DAİRESİNDE VE PRİM VE TEFERRUATININ TEDİYESİ MUKABİLİNDE TEMİN EDER. İŞBU POLİÇE KAPSAMINA GİREN HERHANGİ BİR HASAR HALİNDE ŞİRKETİMİZ MERKEZ VE/VEYA BÖLGELERE DERHAL MÜRACAAT EDİLMELİDİR. VARIŞ MAHALLİNİN YURT DIŞINDA OLMASI HALİNDE EN YAKIN LLOYD'S EKSPERİNE MÜRACAAT EDİLEREK HASARIN MİKTAR VE MEBLAĞI TESBİT ETTİRİLMELİDİR. İNSTITUTE CARGO CLAUSES (A) 01.01.1982 KARAYOLU TAŞIMACILIĞINA UYGULANABİLİR HÜKÜMLERİ GEREĞİNCE AKDEDİLMİŞTİR.

*"ENGLISH LAW AND PRACTICE" İBARESİ HÜKÜMSÜZDÜR.

İŞBU POLİÇE 18/02/2006 TARİHİNDE 13:34'DE TANZİM EDİLDİ.
DÜZENLEME TARİHİ : 18/02/2006

X ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Müşteri nakliyat risklerine uygun poliçeyi tespit edebileceksiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sigortanın müşteriye maliyeti ve bu maliyete karşılık elde edeceği faydaları açık, anlaşılır bir şekilde belirtmelisiniz.➤ Hazırlayacağınız işe uygun verileri toplayın gereksiz verileri toplayarak zaman kaybına neden olmayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Müşterinin mağdur durumda kalmaması için ne gibi teminatlar için prim ödemesi gerektiğine dikkat etmelisiniz.➤ Nakliyat riskleri ve bunların korunması ile ilgili müşteriye bilgi vermelisiniz.➤ Sigorta fiyatını, prim bedelini hesaplayarak, müşterilere alternatif ödeme çeşitleri sunabilmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki soruları **doğru** veya **yanlış** olarak cevaplandırınız.

1. Riziko; Bir kimsenin para ile ölçülebilir çıkarını tehdit eden tehlikedir. (.....)
2. Frigorifik araçlarla yapılacak taşımalarda (özellikle yaş meyve, sebze, et, balık, süt ve süt ürünleri v.b.) soğutma ve havalandırma cihazının arızalanması sonucu 24 saatten fazla süreyle çalışmaması veya çalıştırılmaması halinde meydana gelebilecek bozulma, kokma, çürüme v.b. hasarlar da bir ek primle ayrıca teminata dâhil edilemez. (.....)
3. Prim; Sigortacının, sigortalıya vermiş olduğu güvence karşılığında almış olduğu parasal ücrettir. (.....)
4. Sigortalı tarafından yapılan yanlış yükleme ve istifleme ile ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar, teminat dışı hallerden değildir. (.....)
5. Sigorta bedeli; Poliçede yazılı olan meblağ olup hasar halinde sigortacının ödeyeceği en yüksek miktardır. (.....)
6. Sigortalının sigortacıya ödediği toplam ödenti sadece net sigorta primi tutarından meydana gelir. (.....)

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B-UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Riziko; Bir kimsenin para ile ölçülebilir çıkarını tehdit eden tehlike midir?		
2. Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden mi ödenir?		
1. Sigorta konusu her birim ayrı ayrı ele alınarak riziko derecelerine göre uygulanacak net prim oranı/(tarife fiyatı) olarak mı belirlenir?		
2. Riziko gerçekleşikten sonra, tarafların bütün hakları saklı kalmak koşulu ile her türlü koruma önlemlerini almaya veya bunların alınmasını istemeye, gözetmeye veya bunlara girişmeye yahut başlamaya sigortalı veya sigorta ettiren zorunlu, sigortacı da yetkilidir ifadesi doğru mudur?		
3. Menkul kıymetler; ortaklık veya alacaklılık sağlayan, belli bir meblağı temsil eden, yatırım aracı olarak kullanılan, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve şartları Kurul'ca belirlenen kıymetli evrak mıdır?		
1. Millî Reasürans'ın nakliyat sigortası prim artış oranının piyasadaki prim artış oranının üzerinde gerçekleşmiş olması mıdır?		
2. Nakliyat sigortasını kavradığınıza inanıyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız Öğrenme Faaliyeti 2'yi gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıda verilen konulardan her hangi biriyle ilgili örnek bir poliçe hazırlayınız.

- X İşletmesine ait herhangi bir araç için emtia sigortası poliçesi örneği hazırlayınız.
- X İşletmesine ait herhangi bir araç için kıymet sigortası poliçesi örneği hazırlayınız.

Süreniz 1 haftadır.

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Modülün Adı:	Nakliyat Sigortası
Amaç:	Bu modül ile nakliyat sigortası satışına müşteriye ikna edebilecek, poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz.
Adı ve Soyadı:

AÇIKLAMA: Bu faaliyeti gerçekleştirirken aşağıdaki dereceleme ölçeğini öğretmeniniz dolduracaktır. Sadece ilgili alanı doldurunuz.

Aşağıda listelenen davranışları öğrencide gözleyemediyse (0), zayıf nitelikte gözledinizse (1), orta düzeyde gözlediyseniz (2) ve iyi nitelikte gözledinizse (3) rakamının altındaki ilgili kutucuğa X işareti koyunuz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		DEĞER ÖLÇEĞİ			
		0	1	2	3
1	Nakliyat sigortası fiyat avantajlarını belirleme				
2	Ek teminatları belirleme				
3	Nakliyat sigorta poliçesi ile ilgili araç-gereçleri eksiksiz hazırlama				
4	Gerekli verileri eksiksiz hazırlama				
5	Nakliyat sigortasının faydalarını kavrama				
6	Sigorta fiyatı ve prim bedeli hesaplayabilme				
7	Okuyucuyu dikkate alma				
8	Dolaysız anlatım dilini tercih etme				
9	Tanımlamaları net ve açık yapma				
10	Poliçe bedelini hesaplayabilme				
Toplam:					
Düşünceler:					

B-UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Aşkın sigortası sigorta bedelinin, sigorta konusu emtia değerinden yüksek olmasıdır mıdır?		
2. Teminat, kıymetli evrakın nominal değerleri üzerinden mi verilir?		
3. Sigorta ettiren veya sigortadan haberi olması halinde sigortalı, rizikonun gerçekleştiğini öğrenir öğrenmez bu durumu sigortacıya bildirmekle yükümlü müdür?		
4. Yatırım genel olarak sermaye ve/veya servet birikimine ilave yapmak amacıyla gerçekleştirilen her türlü faaliyet midir?		
1. Sigorta konusu her birim ayrı ayrı ele alınarak riziko derecelerine göre uygulanacak net prim oranı/(tarife fiyatı) olarak mı belirlenir?		
2. Riziko gerçekleştikten sonra, tarafların bütün hakları saklı kalmak koşulu ile her türlü koruma önlemlerini almaya veya bunların alınmasını istemeye, gözetmeye veya bunlara girişmeye yahut başlamaya sigortalı veya sigorta ettiren zorunlu, sigortacı da yetkilidir ifadesi doğru mudur?		
3. Menkul kıymetler; ortaklık veya alacaklılık sağlayan, belli bir meblağı temsil eden, yatırım aracı olarak kullanılan, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve şartları Kurul'ca belirlenen kıymetli evrak mıdır?		
1. Millî Reasürans'ın nakliyat sigortası prim artış oranının piyasadaki prim artış oranının üzerinde gerçekleşmiş olması mıdır?		
2. Nakliyat sigortasını kavradığınıza inanıyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1 CEVAP ANAHTARI

1	YANLIŞ
2	DOĞRU
3	YANLIŞ
4	DOĞRU
5	YANLIŞ
6	DOĞRU

ÖĞRENME FAALİYETİ 2 CEVAP ANAHTARI

1	DOĞRU
2	YANLIŞ
3	DOĞRU
4	YANLIŞ
5	DOĞRU
6	YANLIŞ

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	3
2	3
3	3
4	3
5	3
6	3
7	3
8	3
9	3
10	3

KAYNAKÇA

- GÜVEL, A. ÖNDAŞ ve E. Alper GÜVEL, **Sigortacılık**, Seçkin Yayınları, Ankara, 2004.
- NOMER, Cahit ve Hüseyin YUNAK, **Reasürans**, Ceyma Matbaacılık, İstanbul, 1998.
- NOMER, Cahit ve Hüseyin YUNAK, **Sigortanın Genel Prensipleri**, Ceyma Matbaacılık, İstanbul, 2000.
- www.millire.com.tr
- www.tsrbs.org.tr